

De plantenwerkgroep NatuTholen ging planten inventariseren langs de straten van Scherpenisse. Daar ik een keuze gemaakt heb wat mijn interesses betreft, kijk ik dan naar het voorkomen van korstmossen. Waar zijn die te vinden in Scherpenisse? In het algemeen op kale ondergrond, op schors van alleenstaande bomen (licht is nodig), oude muren, oude kerken en begraafplaatsen.

Ik heb plekken bij de volgende vlaggen bezocht:

1. **Noordstraat**, het trottoir. Hier liep ik nog mee met de plantenwerkgroep.
2. **Bakkersdijk**. Grote alleenstaande essen.
3. **Amberboomweg**. Alleenstaande jonge Platanen langs het parkje.
4. **Begraafplaats**, jonge gedeelte, met jonge Trompetbomen (Katalpa).
5. **Begraafplaats**, oude gedeelte. Grote bomen.
6. **NH Kerk**. Oud, veel kalksteen.
7. **Muraltmuur** op de Westzeedijk, oud beton. Opgang tegenover de Beatrixlaan. Vooral het gedeelte met de dubbele bomenrij is interessant (constanter vochtgehalte van de lucht), met veel mossen.

Vlag 1 (Noordstraat)

Op trottoirtegels, langs een lage heg, zag ik een lange rij cirkelvormige korstmossen, witgrijs. Op een bepaalde afstand van de heg. Niet ertegenaan wegens te weinig licht. En niet te ver er vandaan om profijt te hebben van de vochtige omgeving van de struiken.

Knielen dus, loepje erbij. Het bleek Stoeprandvingermos te zijn, Het voelt zich thuis op horizontale ondergrond, van cement of beton of verweerd hardhout. Op de detailfoto zijn fijnkorrelige geelgrijze bergjes te zien. Dit zijn kluwetjes schimmeldraden waartussen algcelletjes: ongeslachtelijke vermeerdering.

Stoeprandvingermos (*Physcia caesia*), 10 cm

Detail

Vlag 2 (Bakkersdijk)

De schors van een es is neutraal wat zuurte betreft, en glad. Op een zure ondergrond vind je andere korstmossen dan op een neutrale of basische ondergrond.

Ook de luchtkwaliteit bepaalt welke korstmossen zich vestigen (of andere verdringen). Ook de gemiddelde windrichting heeft invloed: ZW wind brengt doorgaans regen met zich mee.

Grote plekken fijne grijze Vingermossen of grovere gele Dooiermossen duiden op een flinke ammoniakuitstoot. De stam rechts zit vol met Heksenvingermos, met hier en daar Groot dooiermos.

Maar er zat meer op de stam van de Es.

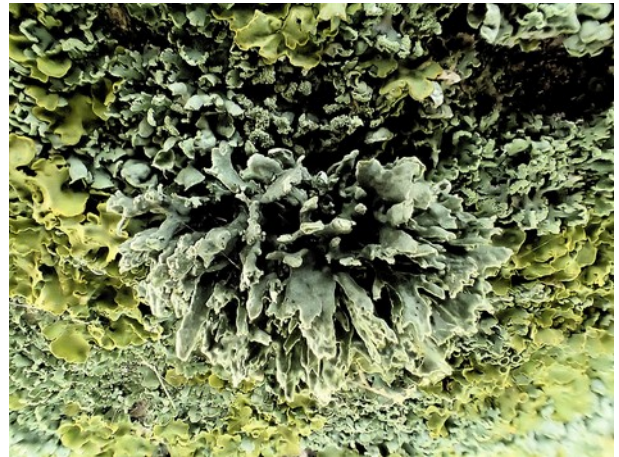
Bosschildmos (*Flavoparmelia caperata*), 4 cm

Heksenvingermos (*Physcia tenella*), detail

Melige schotelkorst (*Lecanora carpinea*), 4 cm.
Een schotelkje, binnen de rand, bevat onder de oppervlak zakjes met sporen. Dit is geslachtelijke voortplanting

Trompettakmos (*Ramalina fastigiata*), 3 cm.
Klein plukje, normaal zitten aan het uiteinde van de takjes trompetjes

Vlag 3 (Amberboomweg)

Tamelijk jonge Platanen nog, aan de rand van het parkje, Amberboomweg. Of zijn het Amberbomen? De schors is bijna geheel bedekt met de grijze vingermossen. En naast Melige schotelkorst en de grijze en gele ammoniaksoorten vond ik ook de volgende korstmossen:

Gewoon schildmos (*Parmelia sulcata*), 4 cm

Rijpschildmos (*Punctelia jeckeri*), 3 cm

Detail van de scheuren in een blaadje

Detail van gaatjes in een blaadje

In beide gevallen is de voortplanting vegetatief, de blaadjes barsten open en kluwetjes schimmeldraad met wat algcellen komen vrij uit groefjes en gaatjes.

Vlag 4 (Begraafplaats met jonge Trompetbomen)

Gewoon purperschaaltje (*Lecidella elaeochroma*), 3 cm
Dit is een korstvormige korstmoss. Het blad met witte schimmeldraden met algcellen zit vast op de ondergrond

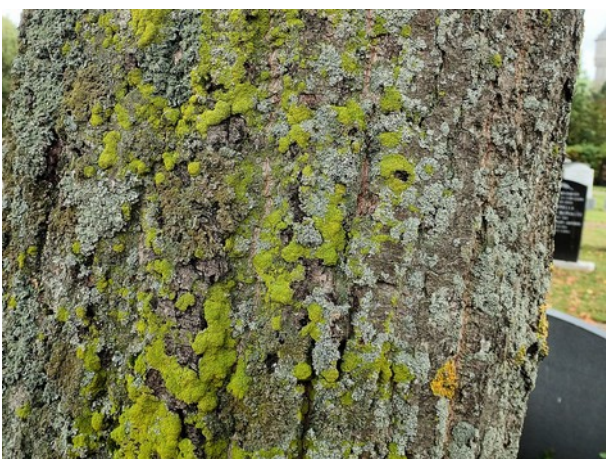

Melige schotelkorst (*Lecanora carpinea*), 3 cm

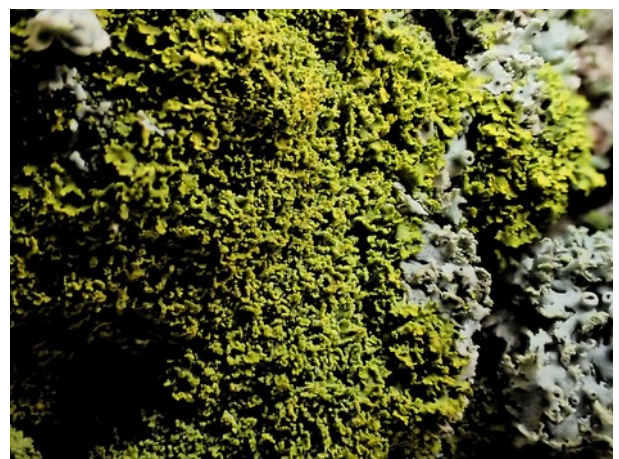
Vlag 5 (begraafplaats, oude gedeelte met grote bomen)

Stamdiameter 40 cm

Vals dooiermos (*Candelariella concolor*)

Detail

Vlag 6 (NH kerk)

Veel witte kalksteen is aanwezig. Op zo'n 1 meter hoogte bevindt zich een horizontale schuine richel. Deze vangt regenwater op, een gunstige plek voor korstmossen. Rondom de kerk zijn verschillende milieus te herkennen: zonnig, droog, schaduw, vochtig. Dit levert een verscheidenheid van korstmossen op.

?

Kauwgommos (*Diploicia canescens*), 3 cm
Aan de zonkant, op verticale muren

Kerkcitroenkorst (*Flavoplaca ruderum*). Schoteltjes hebben zich aan de rechterkant al ontwikkeld, links gedeeltelijk

Muurzonnetje (*Athalia holocarpa*), 2 cm

Sinaasappelkorst (*Calogaya pusilla*), 2 cm.
Hier zijn de naar binnen gerichte lobjes langs de rand goed te herkennen

Gelobde geelkorst (*Candelariella medians*), 4 cm

Vlag 7 (Muraltmuur)

Rafelschotelkorst (*Lecanora crenulata*), 2 cm.
De dikke witte rand van de schoteltjes heeft streepvormige onderbrekingen

Berijpte schotelkorst (*Lecanora subcarpinea*), 3 cm

Rond dambordje (*Circinaria contorta*), 2 cm.
Met verzonken donkergrijze vruchtlichamen

Kastanjebruine schotelkorst (*Lecanora campestris*), 4 cm. De schoteltjes zijn donkerbruin

Stoffige citroenkorst (*Calogaya decipiens*), 3 cm.
Geen vruchtlichamen, de kluwetjes schimmeldraden moeten nog gevormd worden

Sinaasappelkorst (*Calogaya pusilla*), 4 cm.
Kan er heel verschillend uitzien, dit is een begin van de ontwikkeling, zie de vorige Sinaasappelkorst